

неке вода, а послѣ захванаха да викатъ и свирятъ подиря ми, като на куче. Това бѣше като „добре дошелъ“ въ Русчукъ“ (гледай сѫщият томъ, стр. 57 и 58). Въ Русчукъ отивалъ съ намѣрение да постѫпи въ турското ислахане, гдѣто споредъ както му казвали, сѫ приемали и българи; но като не го приели, той нощитѣ е прѣкарвалъ на кайцитѣ и опустелитѣ развалени на Русчукъ. Слѣдъ туй станжалъ слуга при нѣкои абаджии, гдѣто слѣдъ 6 мѣсеки безплатно слугуваніе се удостоилъ да стане калфа и да получава 300 гроша годишна платка. Подиръ 2 години промѣнилъ господарѣтъ си, но тоя послѣдният го изгонилъ и Стояновъ се прибрали при Руссенското читалище „Зора“, гдѣто е билъ посвѣтенъ отъ Н. Обретеновъ въ сѫществуваніето на Тайни Революционенъ Комитетъ, на който и станжалъ членъ. Една година подиръ това той се условилъ за учителъ въ близко едно село съ пропагандическа цѣль, но като неможалъ да успѣе, скоро напусналъ селото и понеже въ Руссе било подозрително да стой, отишълъ въ с. Сейменъ при желѣзоплатната станция на служба; но отъ тамъ съ други другари заминжалъ за Стара-Загора, гдѣто Стамболовъ е организиралъ въстанието, въ което З. Стояновъ е взелъ участие и слѣдъ бѣганията по гори и планини дошълъ въ Нова-Загора, а отъ тамъ въ Одринъ и намѣрилъ прибѣжище и скривалище на Харманлийската станция при Ради Ивановъ отъ 9 Октомврий 1875 до 1 Мартъ 1876 година, затворенъ въ една стая. Подиръ това дошълъ въ Пловдивъ като апостолъ въ Панагюрския въстаннически окрѫгъ, гдѣто съ Волова, Бенковски и други организирали въстанието и присътсвувалъ въ историческото *Народно Сѣбрание* на Оборище. Слѣдъ съсипваніето на въстанието той съ Бенковски и др. минжли въ Стара-Планина гладни, голи, боси и слѣдъ като били убити Бенковски и О. Кирилла (11 Май 1876 год.) въ околността на Троянъ, останжалъ самъ, то го уловили въ една колиба българи отъ Грънчарските колиби, които били съ потерата и които искали по невѣжество да се покажатъ по ревностни отъ нея въ услугитѣ си къмъ Турското царство. Слѣдъ туй е билъ влаченъ по затворитѣ въ Троянъ, Ловечъ, Севлиево, Търново, Елена, Сливенъ, Нова-Загора и Пловдивъ, били сѫ го до невѣроятность, унижения, гладъ и пр. Тази си трагически участъ, каквато е била участъта и на всички арестованіи бунтовници, е жива описана въ неговитѣ *Записки по бѫлгарските*